

Israëliet, Edomiet, Moabiet

Edom aan overzijde van de Dode Zee

In een commentaar op Prediker (Qohelet Rabba, 8^e eeuw?) staat een mooi verhaal als uitleg bij Prediker 11:1, *‘Werp uw brood uit over het water, want na vele dagen zult u het vinden.’*

Rabbi Eleazar Ben Shamma wandelde langs de kust en zag een schipbreukeling aanspoelen, naakt. De man sprak Israëlieten aan: ‘Ik ben een nakomeling van Ezau, uw broeder; geef mij een gewaad waarmee ik me bedekken kan, want ik ben bij een schipbreuk alles kwijtgeraakt.’ Zij antwoordden: ‘Moge het heel je volk zo vergaan!’ Maar rabbi Eleazar gaf direct een van zijn kledingstukken en ook eten en drinken en ook 200 dinari en hij hielp hem op weg naar huis.

De man werd later keizer en beval de mannen in Israël te doden en de vrouwen als buit te nemen. Rabbi Eleazar werd gevraagd voorspraak te gaan doen. Hij kreeg 4000 dinari mee – een regering doet immers niets voor niets. Hij meldde zich bij de nieuwe keizer en kreeg audiëntie. Zodra de keizer de rabbi zag knielde hij

voor hem en vroeg: ‘Wat is uw verzoek?’ – ‘Dat uw bevel over ons land niet uitgevoerd zal worden.’

De keizer: ‘Klopt het dat in de Tora geen leugen staat?’ – ‘Dat klopt!’ – ‘Staat er niet dat de Ammonieten en Moabieten niet in de gemeente van de Eeuwige mogen komen? En waarom? Omdat ze geen brood en water wilden geven. En staat er niet: ‘Verafschuw de Edomiet niet, want hij is uw broeder?’ Ben ik niet een nakomeling van Edom (=Ezau)? Maar de Israëlieten hebben mij verafschuwd! Zij hebben de dood verdiend.’ Rabbi Eleazar antwoordde: ‘Ze zijn schuldig, maar vergeef hen, erbarm u!’

De keizer: ‘U weet dat de regering niets voor niets doet...’ Eleazar: ‘Ik heb 4000 dinari bij me.’ De keizer: ‘Die schenk ik u voor de 200 die u mij gaf. Het land schenk ik u vanwege het eten en drinken dat u mij gaf. Ga naar mijn schatkamer, zoek 7 gewaden uit. En ga in vrede naar uw volk, dat ik om uwentwil vergeef.’ Hierop is de spreuk van toepassing.

Het verhaal is een sprekende toepassing van de tekst. Wat ‘weggegooid geld’ lijkt, kun je ooit in een veelvoud terugkrijgen. Een (extra) reden om mild te geven.

Het verhaal zegt meer. Het leert ook dat je je vijand niet mag haten en verafschuwen.

Hierbij moet je bedenken dat Ezau/Edom in het Jodendom kwam te staan voor de Romeinen, en naderhand voor de christenen. Maar dan moet je eraan denken dat de Tora je verbiedt hen slecht te behandelen! Doe je dat wel, dan ben jij zelf als de Ammonieten en Moabieten, en maak jij je het zware oordeel over hen waardig!

Hiermee is het een sprekend voorbeeld van zelfkritiek, een ook sterk verhaal voor onze dagen – voor Israël, maar voor ons niet minder. Wat doe je met ‘de Edomiet’ die jouw hulp nodig heeft? Handel je als een ware Israëliet, naar de Tora? of ben je zelf erger dan de Edomiet? <

Deuteronomium 23

³Een Ammoniet of Moabiet mag niet in de gemeente van de HEERE komen; ... ⁴vanwege het feit dat zij u onderweg niet met brood en water tegemoetgekomen zijn toen u uit Egypte wagtrok; ... ⁶U mag de vrede en het goede voor hen niet zoeken, al uw dagen, tot in eeuwigheid. ⁷U mag van de Edomiet geen afschuw hebben, want hij is uw broeder.

Hersteld Hervormde Kerk

Tot een getuigenis ...

Sinds de kerkorde van 1951 is binnen de Nederlandse Hervormde Kerk de roeping verankerd die de kerk heeft ten aanzien van Israël. De kern hiervan was het gesprek met Israël om hen uit de Heilige Schrift te betuigen dat Jezus de Christus is. In de loop der jaren heeft hierover heel wat discussie plaats gevonden als het gaat om de praktische invulling. Wat betekent het om het gesprek aan te gaan met Israël? Is het gesprek het middel om te betuigen dat Jezus de Christus is?

Binnen de Hersteld Hervormde Kerk heeft Israël zijn plaats behouden in de kerkorde. De synode heeft een zogenaamd orgaan van bijstand benoemd, de commissie Israël, die verantwoordelijk is voor het invulling geven aan onze roeping ten aanzien van Israël. Zij wil zichtbaar en hoorbaar aanwezig zijn voor en onder het Joodse volk in en buiten Israël en op verschillende terreinen tot een getuigenis zijn. Zo is recent een project gestart voor een inloophuis in Dimona, om daar tot een getuigenis te zijn. Het ‘tot een getuigenis zijn’ is gebaseerd op de belijdenis van Paulus, dat de toegenegenheid van zijn hart en het gebed dat hij voor Israël doet, tot hun zaligheid is. ‘Want ik geef hun getuigenis ...’ (Rom 10 : 1, 2). Daarbij is het (openbare) gebed essentieel. En hoe kan er een vurig en hartelijk gebed zijn als er geen liefde is. Liefde tot ‘de beminde om der vaderen wil’ (Rom. 11 : 28). Dan is bekendheid in de gemeenten met de bijzondere plaats van Israël nodig en bewogenheid met de eerstgeborene (Ex. 4 : 22) onmisbaar. In onze roeping ten aanzien van Israël wordt zoveel mogelijk de samenwerking met andere kerken en organisaties gezocht om de krachten te bundelen. <

De heer Kees van Vianen, Directeur Bij de Waterschuur te Nieuwpoort en werkzaam bij het Landelijk Contact Jeugdwerk Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ)

Kees van Vianen

De wet is een prachtcadeau

De wet is een cadeau! Een gave, honderd procent genade! Klinkt dat gek? Nou, veel Joden zien het toch wel zo. Zij zien de wet als genadegift. En de Bijbel laat het ook zien. De tien geboden beginnen zo: ‘Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.’ Dus aan het begin van de geboden staat het onverdiende geschenk van Gods bevrijding. De HEERE bevrijdde Israël uit de slavernij. En op weg naar het beloofde land geeft Hij tien ‘wegwijzers’ om in vrijheid te leven. Het zijn juist zaken als afgoderij en overspel die ons tot slaaf en gevangene maken (al maakt de duivel ons graag wat anders wijs). God gaf de wet omdat Hij Zijn volk bij die ellende vandaan wilde houden. Daarom kussen gelovige Joden de Torarollen en dansen ermee rond. Zo blij zijn ze met dat grote geschenk van de Eeuwige! Sowieso is vreugde voor veel Joden heel belangrijk. De Joodse Rabbi Nachman zei tegen zijn leerlingen: ‘Niets is zo bevrijdend en tegelijk zo moeilijk als echte vreugde. Maak er een gewoonte van om te zingen. Het zal je nieuw leven geven en je met vreugde vervullen. En maak er een gewoonte van om te dansen, het zal neerslachtigheid doen verdwijnen. (...) Prijs God. Dat zet alles in het juiste perspectief en op zijn geëigende plek.’

Zou de vreugde in onze kerken niet wat meer voelbaar mogen zijn? Vooral jongeren hebben er behoefte aan. Het laat ze niet koud als ze volwassen gelovigen ontmoeten die echte hoop en blijdschap uitstralen.

En als de wet al zo'n grote gave is, hoe blij mogen we dan niet zijn met die nog grotere Gave, de Heere Jezus Christus? De wet – hoe goed ook – schiet tekort. En dat ligt niet aan de wet, maar aan ons hart (Romeinen 7). Voor jong en oud, voor Jood en Griek geldt: We hebben een Redder nodig, iemand die dat grote cadeau van de wet *in ons hart legt* (Jeremia 31:33). <

Kaartje met de koninkrijken Edom, Moab en Ammon

